

Luchtenveld

aangegeven dat wij niet goed voor ogen hebben welke problemen zich in de praktijk kunnen voordoen. Ik heb alleen maar gevraagd of er bij de voorbereiding van dit wetsvoorstel al adviezen zijn ingewonnen bij sociale partners, of die ons nog verder zouden kunnen helpen en wat deze werkwijze zou kunnen opleveren. Dit zou wat ons betreft nog tot een ander inzicht kunnen leiden als wij ons eendoordeel vormen over een aantal amendementen.

Mevrouw **Vos** (GroenLinks): Voorzitter. Mijn fractie is blij dat wij vandaag dit wetsvoorstel, voortkomend uit de motie-Rouvoet/Van der Staaij die bij de behandeling van de begroting voor 2000 is ingediend, hier bespreken. Uiteraard waren wij zeer verheugd dat het wetsvoorstel door het kabinet aan de Kamer is voorgelegd.

Het is van groot belang dat ook voor de groep gehandicapten duidelijk wordt dat belediging en discriminatie niet kunnen en dat dit wordt verankerd in het Wetboek van Strafrecht. Belediging en discriminatie zijn immers gebeurtenissen die mensen diep raken in hun persoonlijke integriteit en die het leven kunnen vergallen. Het is een goede zaak dat bestaande discriminatie-artikelen in het Wetboek van Strafrecht worden uitgebreid met de toevoeging: lichamelijke, psychische of verstandelijke handicap. Uiteraard hopen wij dat dit wetsvoorstel bijdraagt aan een betere rechtsbescherming van gehandicapten in onze samenleving. Dat is namelijk absoluut nodig.

Evenals een aantal andere fracties in deze Kamer vraagt mijn fractie zich af of het wetsvoorstel wel ver genoeg gaat. Wij zijn ervan overtuigd dat het van essentieel belang is dat gehandicapten ook in het sociaal-economische verkeer erop moeten kunnen rekenen dat discriminatoire gedragingen strafbaar zijn. Het bevreemdt ons dan ook zeer dat de minister de aanbevelingen van de Raad van State niet wil overnemen. De minister stelt dat hij vreest dat het anders onduidelijk is welk gedrag al dan niet strafbaar gesteld is voor de norm. Dit is voor mijn gevoel een vreselijke term. Het gaat om de mensen tot wie de norm zich richt, mensen zoals u en ik en werkgevers.

Ik vraag mij dan ook in gemoede af of er wel sprake is van een onduidelijkheid. De minister zal toch moeten erkennen dat men voor de beantwoording van die vraag kan terugvallen op bestaande jurisprudentie over artikel 429quater van het Wetboek van Strafrecht. De minister sprak de bezwerende woorden dat de Wet gelijke behandeling als alternatief dient voor de grond van handicap of chronische ziekte. Dat alternatief acht ik onvoldoende. Ik ben ervan overtuigd dat een strafbepaling meer soelaas biedt aan gehandicapten, een strafbepaling die het mogelijk maakt om de discriminatie in het sociaal-economische verkeer strafwaardig te maken. Een evaluatie van de Wet gelijke behandeling en een actieplan gelijke behandeling met "de wens tot uitbreiding van de materiële reikwijdte van de rechtsbescherming, zoals verwoord in de nota naar aanleiding van het verslag op het wetsvoorstel Wijziging van de algemene wet gelijke behandeling" bieden minder soelaas dan wat is voorgesteld in het amendement van mevrouw Kalsbeek. Wij steunen dan ook dit amendement.

Ik begrijp dat er op dit punt ook een amendement is ingediend door de fracties van de ChristenUnie en de SGP. Die koers steunen wij dus van harte. Wij hopen ook dat de Kamer dit overeenkomstig wil regelen. Tevens hopen wij uiteraard op een positief oordeel van de minister ter zake.

Er is nog het amendement-Rouvoet/Van der Staaij op stuk nr. 8. Dit amendement is door ons wat lastiger te beoordelen. Ik vraag de minister om daarover enige helderheid te verschaffen. Het is altijd lastig om de werkelijkheid in wetstechnische begrippen te vangen. Zo worstel ik met het probleem om het begrip "handicap" te objectiveren. Mijns inziens wijst de gehandicapte er terecht op dat het probleem is dat mensen die lijden aan ME of zwaarlijvigheid zelden als gehandicapt worden aangeduid. Ik vraag mij dan ook af of het enkel wijzigen van de zinsnede "de lichamelijke, psychische of verstandelijke handicap" in "of hun handicap" ons in de praktijk echt verder helpt. Hierover verneem ik graag de zienswijze van de minister en uiteraard van de leden Rouvoet en Van der Staaij, beiden eminente juristen in deze Kamer. Dit maakt het

voor mijn fractie mogelijk om een oordeel te vellen.

De **voorzitter**: De minister heeft begrijpelijkerwijs tijd nodig om zijn antwoord voor te bereiden. Bovendien heeft de minister hedenmiddag verplichtingen elders in de Kamer. Tegen deze achtergrond stel ik mij voor om het antwoord in eerste termijn en de re- en dupliek volgende week te houden.

De algemene beraadslaging wordt geschorst.

Sluiting 15.45 uur

Lijst van ingekomen stukken, met de door de voorzitter ter zake gedane voorstellen:

1. twee koninklijke boodschappen, ten geleide van de voorstellen van (rijks)wet:

Wijziging van de Provinciewet en de Gemeentewet in verband met aanpassing van de procedure tot benoeming van de commissaris van de Koning en de burgemeester (29012);

Intrekking van de Rompwet instellingen van weldadigheid (29013).

Deze koninklijke boodschappen, met de erbij behorende stukken, zijn al gedrukt en rondgedeeld;

2. een brief van de voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, met de mededeling dat zij in haar vergadering van 2 september 2003 het haar door de Tweede Kamer toegezonden voorstel van wet, gedrukt onder nummer 28035, heeft aangenomen.

De voorzitter stelt voor, deze brief voor kennisgeving aan te nemen;

3. de volgende brieven:

een, van de minister van Buitenlandse Zaken, over informatie over de massavernietigingswapens in Irak (23432, nr. 124);

een, van de minister voor Ontwikkelingssamenwerking, over een externe toetsing van de Thematische medefinanciering ronde 2003 (27433, nr. 16);

een, van de minister van Justitie, ten geleide van de tweede nota van wijziging van de wijziging van Boek 2

Ingekomen stukken

van het Burgerlijk Wetboek in verband met aanpassing van de structuurregeling (28179, nr. 30);
een, van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, over een werkbezoek aan de Nederlandse Antillen en Aruba van 28 juni t/m 1 juli 2003 (28600-IV, nr. 19);
een, van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, ten geleide van Wijziging van het Formatiebesluit WPO en het Bekostigingsbesluit WPO onder meer in verband met afschaffing van de bestedingsverplichting ten aanzien van de formatie ten behoeve van het onderwijs aan leerlingen van 4 tot en met 7 jaar (29014);
een, van de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, ten geleide van het rapport van de Inspectie hoger onderwijs "Zicht op toetsen", Inspectierapport 2003-11, met de beleidsreactie (28600-VIII, nr. 142);
twee, van de minister van Financiën, te weten:
een, over tijdpaden voor ZBO's en RWT's (28655, nr. 5);
een, ten geleide van het rapport herziening financiering toezicht (28122, nr. 16);
een, van de minister van Financiën en de staatssecretaris van Economische Zaken, over een reactie op Actal (24036, nr. 289);
een, van de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, inzake het huurbeleid (28648, 27926, nr. 6);
een, van de minister van Verkeer en Waterstaat, over een onderzoek naar versoberingsopties voor de Betuweroute (22589, nr. 223);
een, van de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat, over de rekenfout die door de luchthaven Schiphol en de Luchtverkeersleiding Nederland is gemaakt (26959, nr. 39);
een, van de minister van Economische Zaken, over Wetsvoorstel implementatie nieuwe richtlijnen elektronische communicatiesector (28851, nr. 11);
drie, van de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, te weten:
een, ten geleide van antwoorden op vragen die gesteld zijn tijdens de tweede termijn van de behandeling van het wetsvoorstel Wet werk en bijstand (28870, nr. 86);
een, over de resultaten van de beleidsinspanningen ten behoeve van de activering van alleenstaande

ouders in de bijstand (28870, nr. 89);
een, ten geleide van antwoorden op vragen die gesteld zijn tijdens de procedurevergadering d.d. 19 augustus 2003 inzake het wetsvoorstel Wet werk en bijstand (28870, nr. 90);
een, van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, over fraude in de zorg (28828, nr. 7).

Deze brieven zijn al gedrukt en rondgedeeld;

4. de volgende brieven:

een, van de minister van Justitie, inzake Internationale verplichtingen voor Nederland met betrekking tot de vraag- en aanbodvermindering van drugs;
een, van de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, inzake toezending advies van de Onderwijsraad "Bekostiging Hoger Onderwijs";
twee, van de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, te weten:
een, over Debat Intensieve Veehouderij;
een, over Voorbereidingschema Landinrichting;
een, van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, ten geleide van Planningsbrief 2003-2004;
een, van de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, over de ontvangst Cliëntenraad Wuv Israël.

De voorzitter stelt voor, deze brieven door te zenden aan de betrokken commissies en niet te drukken.

Presidiumbesluit

Het Presidium heeft met eenparigheid van stemmen besloten, te stellen in handen van:

a. de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties:
- Wijziging van een aantal wettelijke bepalingen op het terrein van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en enige aanverwante terreinen, teneinde enkele wetstechnische gebreken te herstellen alsmede andere wijzigingen van ondergeschikte aard aan te brengen (reparatie BZK-wetgeving 2003) (29008);

- Wijziging van de Provinciewet en de Gemeentewet in verband met aanpassing van de procedure tot benoeming van de commissaris van de Koning en de burgemeester (29012);

b. de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
- Intrekking van de Rompwet instellingen van weldadigheid (29013).